

Phần 1: Đọc – hiểu (2,0 điểm)

Đọc kĩ đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Trong khoảng vũ trụ, đất nào sao ấy, đều đã phân biệt rõ ràng, phương Nam, phương Bắc chia nhau mà cai trị. Người phương Bắc không phải nòi giống nước ta, bụng dạ ắt khác. Từ đời nhà Hán đến nay, chúng đã mấy phen cướp bóc nước ta, giết hại nhân dân, vợ vét của cải, người mình không thể chịu nổi, ai cũng muốn đuổi chúng đi.”

- a. Đoạn văn trích trong tác phẩm nào? Tác giả là ai?
- b. Đây là lời của nhân vật nào? Nhân vật ấy nói trong hoàn cảnh nào?
- c. Câu văn *“Trong khoảng vũ trụ, đất nào sao ấy, đều đã phân biệt rõ ràng, phương Nam, phương Bắc chia nhau mà cai trị”* nhằm khẳng định điều gì? Câu văn này gợi cho em nhớ đến tác phẩm nào trong chương trình THCS mà em đã học cũng có nội dung khẳng định như vậy? Hãy chép lại chính xác hai câu thơ đầu của bài thơ đó.
- d. Tìm các phép liên kết câu trong đoạn văn trên.

Phần 2: Làm văn

Câu 1. (2,0 điểm)

Cảm nhận về hai câu thơ sau bằng một đoạn văn (khoảng 15 đến 20 dòng)

“Con dù lớn vẫn là con của mẹ,

Đi hết đời, lòng mẹ vẫn theo con”.

(Con cò - Chế Lan Viên)

Câu 2. (6,0 điểm)

Nhân vật anh lính lái xe trong *"Bài thơ về tiểu đội xe không kính"* của Phạm Tiến Duật và nhân vật Phương Định trong truyện ngắn *"Những ngôi sao xa xôi"* của Lê Minh Khuê có những điểm gì chung về tích cách? Hãy nêu cảm nhận của em về một trong hai nhân vật trên. Từ đó em hiểu gì về tuổi trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước?

ĐÁP ÁN VÀ THANG ĐIỂM

Phần 1 (2,0 điểm):

- a. - Đoạn văn trích trong tác phẩm “*Hoàng Lê nhất thống chí*” (0,25 điểm)
- Tác giả: Ngô Gia Văn Phái (Một nhóm tác giả thuộc dòng họ Ngô Thì) (0,25 điểm)
- b. - Đây là lời của vua Quang Trung - Nguyễn Huệ khi dụ lính ở Nghệ An (0,25 điểm)
- d. - Câu văn khẳng định chủ quyền dân tộc (0,25 điểm)
- Bài thơ có nội dung khẳng định như vậy là bài: *Sông núi nước Nam* hoặc đoạn trích *Nước Đại Việt ta* (0,25 điểm)
- Chép đủ, đúng, sạch đẹp những thơ trong một trong hai bài được 0,5 điểm

*"Sông núi nước Nam vua Nam ở,
Vằng vặc sách trời chia xứ sở".*

hoặc:

*"Nhu nước Đại Việt ta từ trước
Vốn xưng nền văn hiến đã lâu
Núi sông bờ cõi đã chia
Phong tục Bắc Nam cũng khác".*

c. Phép liên kết câu:

- Phép lặp: nước ta (câu 3) lặp lại nước ta (câu 2); phương bắc (câu 3) lặp lại "phương Bắc" (câu 1): 0,25 đ
- Phép thế: "chúng" (câu 3) thế cho cụm từ "người phương Bắc" (câu 2): 0,25 đ

Phần 2: (8,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Bài viết cần bám sát các yêu cầu về nội dung sau:

- a. Mở đoạn : (0,25 điểm)
- Giới thiệu bài thơ, hình tượng con cò

- Hai câu thơ ở cuối đoạn 2 là lời của mẹ nói với con - cò con

b. Thân đoạn : (1,5 điểm)

- Trong suy nghĩ và quan niệm của người mẹ, dưới cái nhìn của mẹ: con dù lớn khôn, trưởng thành, làm gì, thành đạt đến đâu chẳng nữa.. con vẫn là con của mẹ, là niềm tự hào, niềm tin và hi vọng của mẹ.

- Dù có phải xa con, thậm chí suốt đời, nhưng lúc nào lòng mẹ cũng ở bên con.

=> Từ sự thấu hiểu tấm lòng người mẹ, nhà thơ đã khái quát một quy luật tình cảm mang tính vĩnh hằng: Tình mẹ, tình mẫu tử bền vững, rộng lớn, sâu sắc.

c. Kết đoạn : (0,25 điểm)

Bằng việc sử dụng điệp từ, tác giả đã ca ngợi tình cảm thiêng liêng, cao cả của người mẹ đối với con.

Câu 2. (6,0 điểm)

- Nhân vật anh lính lái xe trong "*Bài thơ về tiểu đội xe không kính*" của Phạm Tiến Duật và nhân vật Phương Định trong truyện ngắn "*Những ngôi sao xa xôi*" của Lê Minh Khuê họ đều có những điểm chung về tích cách đó là: sự trẻ trung, hồn nhiên lãng mạn, có tinh thần trách nhiệm, tự tin, lạc quan, gan dạ, dũng cảm, hiên ngang, kiên cường, ngang tàng, bất khuất... (1,0 điểm)

- HS chọn nêu cảm nhận về một trong hai nhân vật nêu trên.